

I. rész:

Új törvény született – a bevezetés indokai, céljai, az új Pp. Hatálya

1. Miért van szükség új polgári perrendre?

A jelenlegi, 1953. óta hatályban lévő törvényt (1952. évi III. törvény) az akkori kor szellemének megfelelően az egyszerű jogvitákra és a szóban (tárgyaláson) zajló eljárásokra tervezték, melyben a bíróság hivatalból gondoskodik a felek jogainak érvényesítéséről. A peres felek az elsőfokú eljárás során bármikor, írásban vagy szóban újabb tényeket, kérelmeket, érveket vagy bizonyítékokat adhatnak elő, illetve a korábban előadottakat megváltoztathatják, ami az eljárás kiszámíthatatlanságát és jelentős elhúzódását eredményezheti.

A rendszerváltozást követően nem csak megtöbbszöröződött a jogviták mennyisége, hanem azok lényegesen bonyolultabbak és a felgyorsult, digitális világban a szóbeliség helyett egyéb kommunikációs csatornákra van igény. A szociális piacgazdaságban az állami gondoskodás helyett az egyén önrendelkezési jogára és saját ügyeinek viteléért való egyéni felelősségére helyeződött a hangsúly.

A rendszerváltozást követő több mint 100 módosítás ellenére a jelenlegi perrendtartás már nem képes a megváltozott gazdasági-társadalmi viszonyoknak megfelelő, korszerű és hatékony eljárást biztosítani.

2. Miben más, mi jellemzi az új polgári perrendet?

Az új törvény (2016. évi CXXX. törvény) új alapokra helyezi és rendszerében megújítja a polgári perek lefolytatásának szabályait.

Az új szabályozás vezérlő elvei szerint a perben kizárólag a fél jogosult jogai érvényesítéséről gondoskodni és meghatározni, hogy mit kíván a per anyagává tenni (rendelkezési elv), de egyben a félnek kötelessége is a peranyagot a per mihamarabbi befejezését elősegítő módon előadni, továbbá a fél felelős a saját perviteléért, perbeli mulasztásaiért (eljárástámogatási és igazmondási kötelezettség elve). Emellett az új perrend erősíti a bíróság szerepét és jogosítványait a per irányításában, de egyben a bíróságnak is kötelességévé teszi, hogy a döntéshez szükséges peranyag tisztázásához maga is aktívan hozzájáruljon (bíróság közrehatási tevékenységének elve).

Az új Pp. fő célja, hogy egy kiszámítható, hatékony és feszes permenetben minél hamarabb derüljön ki és rögzüljön, hogy miben áll a felek közötti jogvita és minél korábban rendelkezésre álljanak a döntéshez szükséges bizonyítékok (perkoncentráció elve).

Ennek érdekében a felekkel és bírósággal szemben fokozott követelményeket támaszt, és az elsőfokú eljárást két részre osztja: perfelvételi szak és érdemi tárgyalási szak.

3. Az új Pp. hatálya – milyen ügyekben és mikortól kell alkalmazni?

Az új perrendet a 2018. január 1-jétől induló új polgári és munkaügyi perekben (kivéve a közszolgálati jogviták) kell alkalmazni, valamint háttérszabálya lesz a polgári nemperes eljárásoknak is (pl. végrehajtási, felszámolási eljárás).

Változás, hogy a közigazgatási perekre már nem a polgári perrendtartás, hanem a szintén 2018. január 1-jén hatályba lépő Közigazgatási perrendtartás (2017. évi I. törvény) lesz irányadó. A 2018. január 1. előtt indult eljárások azonban még a régi perrend szerint folytatódnak és fejeződnek be.